

Godkänt
2021-07-08Giltigt t.o.m
2024-07-08Versionsnummer
1.0

Diarienummer

Vårdhygieniska riktlinjer vid användning av portabelt kylaggregat eller bordsfläkt inom vård och omsorg

Innan fläktar och kylaggregat/AC används, se alltid över om det finns andra åtgärder att vidta för att sänka temperaturen. Se Folkhälsomyndighetens publikation [Hantera värmeböljor, information om risker och praktiska råd för personal inom vård och omsorg](#).

Användning av fläktar utgör en smittrisk. Partiklar som fallit ned på golv och ytor virvlar upp i rumsluften och medför en ökad börda av partiklar som kan bära på mikroorganismer. Mikroorganismbärande hudpartiklar och droppar från nysning, hosta kan föras längre bort. Användandet av portabelt kylaggregat/AC ger något mindre risk att virvla upp dessa partiklar. Vid värmeböljor är portabelt kylaggregat/AC att föredra då de kylvlar ner luften, vilket en bordsfläkt inte gör.

OBS: System som kylvlar luften med hjälp av vatten (luftfuktare/luftkylare) rekommenderas inte, eftersom dessa kan utgöra en risk för legionellasmitta. Det finns varianter som kopplas till tappvattenkran för kallvatten, med och utan tank, samt de med endast vattentank.

Bordsfläkt och portabelt kylaggregat/AC bör inte användas:

- i lokaler med höga krav på god hygien, tex operation, dialys, intensivvård, neonatalavdelning
- i utrymmen där sterila eller höggradigt rena produkter förvaras, tex sterilcentraler eller förråd där sterila produkter och endoskopiutrustning förvaras. Se dokument från Svensk förening för Vårdhygien [Hög luftfuktighet – påverkan på sterilt gods och förslag till åtgärder](#).
- där infektionskänsliga eller immunnedsatta personer vårdas.
- i rum där person med luftburen smitta vårdas (smittsam lungtuberkulos, vattkoppor, mässling).
- i rum där person med fjällande hud (ex. psoriasis eller stora eksem) vårdas.

Undantag sker i samråd med Vårdhygien.

Vid användning av Kylaggregat/AC:

- Vid kylaggregat/AC ska denna placeras så att luftflödet inte riktas mot person eller dörr.
- Fläktfunktion ska **stängas av** vid åtgärder som till exempel såromläggning, katetersättning, PVK-sättning, byte av stomi, omläggning av CVK, bäddning och städning av patientrum.
- Personalen ska informeras om funktion och skötsel.
- Följ tillverkarens instruktioner angående rengöring. Rengöringsrutiner behöver också följa ordinarie städrutiner för tagytor. Display/knappar räknas som tagyta och ska avtorkas i samband med städning. Skriftlig rutin behöver upprättas. Ingår även vid slutstädning.
- I de fall det används kylaggregat/AC med uppsamling av kondensvatten behöver kondensvattenbehållaren tömmas dagligen.

Vid användning av bordsfläkt:

- Placera fläkten i sängnivå eller högre.
 - Luftflödet ska riktas mot taket, inte mot dörr eller patient.
 - Fläkten ska **stängas av** vid åtgärder som till exempel såromläggning, katetersättning, PVK-sättning, byte av stomi, omläggning av CVK, bäddning och städning av patientrum.
 - Rengöringsrutiner behöver följa ordinarie städrutiner för tagytor. Display/knappar räknas som tagyta och ska avtorkas i samband med städning. Ingår även vid slutstädning.
 - Fläkt kan användas i utrymmen där endast en personal åt gången vistas, t.ex. kontor. Ska inte användas i flerpatientrum, väntrum eller i andra lokaler där det vistas mer än en person.
-